

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 138 (2016), **Duminica a 26-a după Rusalii**
(*Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina*)

Evanghelia: Luca 12, 16-21*

Zis-a Domnul această parabolă: „Unui om bogat i-a rodit din belșug țarina. Și el cugeta în sine, zicând: Ce voi face, că n'am unde să-mi adun roadele? Și a zis: Aceasta voi face: Strica-voi hambarele mele și mai mari le voi zidi și-mi voi strânge acolo tot grâul meu și bunătațile mele; și-i voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătați strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te!... Dar Dumnezeu i-a zis: Nebunule!, în noaptea aceasta îți vor cere sufletul. Și cele ce-ai pregătit ale cui vor fi? Așa se întâmplă cu cel ce-și adună sieși comori, și nu întru Dumnezeu se îmbogățește“.

Milostenia — rezerva noastră pentru veșnicie

Mitropolitul Antonie Plămădeală

O parabolă pe cât de simplă, pe atât de adevărată. Care dintre noi n-am văzut sau n-am auzit de asemenea oameni care adună toată viața și care, într-o zi, pe neașteptate, trec dincolo și toată osteneala de o viață, pusă deoparte, toată adunătura lor se dovedește a fi fost, pentru ei, zadarnică. (...) **De multe ori Mântuitorul a atras atenția să nu ne punem nădejdea în bogăție.** Ba chiar a văzut în ea o pacoste și un pericol. De câte ori n-a spus: “Vai vouă, bogaților!” Sau: “Mai lesne este a trece cămila prin urechile acului, decât să intre un bogat în împărăția cerurilor”. (...)

A greșit oare omul din parabolă în toate? I-a rodit țarina. Foarte bine. A avut timp bun, soare, vânt la timp. E ceva rău în aceasta? Nici vorbă. A făcut foarte bine. A avut un surplus de recoltă. E ceva rău în aceasta? Nu. De ce ar fi? A constatat că nu-i ajung hambarele și a poruncit să se construiască altele. Foarte bine, că doar nu era s-o lase în ploaie, să se piardă. Orice gospodar bun ar fi făcut la fel. Până aici, așadar, el e un personaj, să zicem, pozitiv. Dar **în parabolă apare un al doilea personaj: Dumnezeu.** Când apare? În momentul în care bogatul, satisfăcut, face următoarea

*)Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

reflecție: "Suflete, ai multe bogății, strânse pentru mulți ani, odihnește-te, bea, mănâncă, veselește-te".

Dumnezeu apare pentru că nu i-a plăcut filosofia personajului. Nu i-a plăcut concepția lui de viață. (...) Mântuitorul nu i-a condamnat pe bogați. N-a intenționat o revoluție socială. A crezut că se va putea trece la o societate mai bună printr-o revoluție morală, în conștiințe. (...) **Bogatul căruia i-a rodit țarina abdicase de la conștiința răspunderii pentru alții, concentrându-se doar asupra sa și a plăcerilor sale. Aceasta nu i-a plăcut lui Dumnezeu, din mai multe motive, întâi pentru că bogatul și-a suspendat munca. În al doilea rând, pentru că și-a rezervat bunurile numai pentru sine și, în al treilea rând, pentru această convorbire intimă pe care a avut-o cu sufletul său, ca și cum era limitat numai la viața pământească. I-a uitat cu totul dimensiunea cerească. Și a crezut că totul se mărginește la trup: a bea, a mânca și a se veseli. Și încă singur. Și că pentru eternitate, într-o eternitate pământească. Tocmai aici se înșelă.** De aceea Dumnezeu i-a atras atenția: "Nebune, în noaptea aceasta ți se va lua sufletul; așadar cele pe care le-ai pregătit, cui vor rămâne"? I-a dezvăluit zădărnicia agoniselilor peste măsură, și a faptului că nu se va putea folosi de ele. Sufletul nu de asta are nevoie, ci de o bogăție în Dumnezeu", adică pentru eternitate. Pentru dincolo.

Românul, care a transformat în zicale învățăturile fundamentale ale creștinismului, are o vorbă: "Cine dă, lui își dă!" sau "Cine pe sărac ajută, pe Dumnezeu împrumută". Adică și-L face prieten pe Dumnezeu. Ce frumos s-a reflectat în viața poporului, în vorbirea lui de toate zilele, unul dintre adevărurile noastre de credință, cu privire la faptele bune care ne sunt contate în ceruri, pentru mântuire. (...)

Ce-I trebuie lui Dumnezeu munca mea? De ce să-i trimit lui Dumnezeu? Are el nevoie de bunuri pământești? Se înțelege că nu. Nici nu e vorba de aceasta. E vorba, când se pun astfel de întrebări, doar de pretexte care să justifice avariția și lăcomia. Dumnezeu nu e o adresă pentru care să punem la poștă bani și colete. Ar fi simplu. Cred că mulți dintre noi am face-o. Dar am face-o tot din egoism. Ne-am trimite nouă. Ca și cum ne-am depune sume de bani la bancă. Bani albi pentru zile negre, cum se zice. Pentru ca aceste depuneri să nu fie egoiste, ele trebuiesc trimise prin alții, prin aproapele care să le folosească el. Numai așa se înscriu în **contul nostru la Dumnezeu.** Ni le înscrie ca fapte bune. "Întrucât ați făcut unora dintre acești frați mai mici ai Mei, Mie Mi-ați făcut" (Matei 25, 40). Cel care dă fie și numai un pahar de apă, "nu-și va pierde plata sa" (Matei 11, 42). **Evident că facem fapta bună și pentru răsplată.** E firesc și omenesc să fie așa. Mântuitorul vorbește adesea de "răsplata" din ceruri. Dar să nu pierdem din vedere nuanța. **Răsplata vine pentru ceea ce am făcut aproapelui.** Sfântul Chiril al Ierusalimului explică acest lucru așa: "Rădăcina oricărei fapte bune este nădejdea în înviere. Așteptarea răsplății întărește

suflul spre fapta bună. Orice lucrător este gata să rabde ostenelile, dacă va crede că înaintea lui va sta plata ostenelilor" (Catehezele VII, 14, XVIII, 1).

În această viziune a faptei bune, făcută în folosul aproapelui, aici pe pământ, stă marea noutate socială a creștinismului. De aici pornește "Biserica slujitoare". Aici este temeiul preocupării creștine de lume, de problemele ei. E adevărat, Mântuitorul nu și-a propus să reformeze societatea. (...) Dar a făcut ceea ce credea El că e mai important: a fixat principiile potrivit cărora trebuie organizată societatea, și anume: egalitatea, frăția, dreptatea, socoteala ce o au de dat dincolo. Dar Mântuitorul n-a omis niciodată precizarea că totul se hotărăște aici. La nivel social, nu individual, prin ceea ce faci aproapelui. Mântuitorul a fixat criterii pentru conștiința. Cei credincioși nu pot să fie insensibili la aceste criterii. Ele nu și-au pierdut și nu-și vor pierde valabilitatea, atâta vreme cât moartea desființează socotelile limitate aici, și nu poate oferi altceva decât o încheiere definitivă a socotelilor dincolo. **Greșesc însă cei care cred că Mântuitorul a expediat toată restabilirea dreptății "dincolo". Dincolo se trag doar consecințele, dar chiar și acestea încep să se simtă încă de aici. Viața celui din parabola de azi s-a luat de aici.**

Când se spune că pe Dumnezeu nu-l poți iubi decât prin aproapele, tot aceasta înseamnă: o bună rânduială, frățească, pe pământ. **Așadar, bunuri în ceruri nu putem trimite decât prin intermediul aproapelui care să le folosească aici.** Unii vor zice: strângem pentru noi, ca să ne asigurăm viitorul. Ceea ce va rămâne, va rămâne altora, să se folosească ei. Dar cei ce spun așa strâng într-adevăr pentru alții? Știu ei pentru cine strâng? Sunt ei siguri că vor rămâne unora care au nevoie, sau unor rude care și așa au de toate? Și atunci ce folos vor avea dintr-o asemenea danie? Și e aceasta o danie făcută de bunăvoie? Nicidecum. E ceea ce oricum rămâne. Argumentul, așadar, nu e dintre acelea care pot sta în picioare. Altceva e dacă lași un edificiu, o biserică, o bibliotecă, un muzeu, o colecție de artă, o fundație cu destinație pentru societate. Acestea s-ar justifica, în măsura în care nu se fac spre a se alimenta o slavă deșartă compensată aici pe pământ! (...)

Mântuitorul ne-a lăsat o învățătură echilibrată. Să ne câștigăm viața prin muncă, să ne agonisim cele de trebuință, dar să nu teaurizăm de dragul teaurizării, să nu strângem de dragul strângerii. Să folosim ceea ce e rodul muncii noastre. Să ne bucurăm de cele ce facem, dar să nu adunăm doar de dragul de a avea. (...) Sunt unii care au bani pe care-i teaurizează, doar de dragul de a-i avea, și trăiesc ca niște săraci toată viața. **Din rodul muncii trebuie să trăim cum se cade pe pământ, iar din ceea ce ne prisosește să facem bine și celor dimprejurul nostru care au nevoie.** Dacă nu facem așa, iată, vine o zi când fiecare dintre noi poate auzi: "Nebunule, pentru ce ai adunat toate acestea și le-ai strâns doar pentru tine, ca să-ți bucuri doar inima și ochiul tău? Iată, că mâine vine moartea, te ia, și din toate nu iei nimic cu

cu tine. Pentru cine ai adunat?" (...)

Trecători și străini suntem pe acest pământ, și **nu trebuie să ne investim toate nădejtile, toată agonisia, toate bunurile numai aici. Să ne trimitem o rezervă și dincolo.** La întrebarea: "**Cele pe care le-ai strâns ale cui vor fi?**", se poate răspunde în două feluri: ale altora, dacă le-am adunat pentru noi; ale noastre, dacă le-am împărțit cu alții!

Sursa: **IPS Antonie Plămădeală**, *Tâlcuiri noi la texte vechi*, Editura Sophia, 2011

Vitamine duhovnicești

Nu vă dați inima lucrurilor materiale

(...) nu trebuie să vă dați inima lucrurilor materiale. Sunt unii care se dăruiesc cu totul celor materiale. Toată ziua se preocupă cum să facă bine o treabă și nu se gândesc deloc la Dumnezeu. Să nu ajungem acolo. **Să folosiți mâinile și picioarele la muncă, dar să nu lăsați mintea voastră să se depărteze de Dumnezeu. Să nu vă dați toată ființa, toată puterea dimpreună cu inima voastră celor materiale. În felul acesta omul devine închinător la idoli. Pe cât puteți, nu vă dăruiați inima treburilor; să dați numai mâinile și mintea.** Să nu vă dați inima lucrurilor stricăcioase, nefolositoare. Căci după aceea cum va sălta inima pentru Hristos? **Când inima este la Hristos, atunci și treburile se sfințesc, există și o continuă odihnă sufletească launtrică. Un astfel de om simte adevărata bucurie. Să vă puneți inima în valoare! Să n-o risipiți! Dacă inima se va risipi în multe lucruri fără însemnătate, nu va avea putere după aceea să se îndurereze pentru ceea ce se cuvine să o doară. Eu îmi voi da inima unui bolnav de inimă, unui îndurerat. Durerea inimii mele este pentru copiii ce se primejduiesc.** Îmi fac cruce și rog pe Dumnezeu să le dea luminare. Iar atunci când primesc lume, toată grija mea se îndreaptă spre durerea celui alt, spre dragostea de semenii. Durerea mea n-o iau în seamă. În acest chip se uită toate, căci omul se îndreaptă spre altă direcție. (...)

Când treaba este simplă, nu este nevoie ca mintea să fie absorbită. Însă atunci când munca este complexă, se justifică puțină absorbire a minții, nu însă și a inimii. Diavolul o droghează cu "morfină"!!! El fură inima prin iubirea de sine. Dar atunci când inima este dăruită lui Dumnezeu, cugetarea va fi și ea la Dumnezeu, iar mintea la treabă. (...) **Atunci când lucrezi, să nu-L uiți pe Hristos. Să-ți faci treaba cu bucurie, iar cugetarea și inima să-ți fie la Hristos. Atunci nu numai că nu te vei obosi, ci vei putea lucra și cele duhovnicești.**

Sursa: **Cuviosul Paisie Aghioritul**, *Cu durere și dragoste pentru omul contemporan*, Vol. I, Editura Evanghelistos, București, 2012, pp. 198-200